



ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
14 juniu st. v.
26 juniu st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 24.

A N U L XXIII.
1887.

Prețul pe un an 10 il.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.



COCHETA.

Chitara.



Pe unda pură,
Care murmură,
Sub sărutarea dulcelui vânt,
Vino cu mine
Și 'n vise line
Să trecem năptea șoptind un cânt!

Diua durere
Și desplăcere
Din a vieții cupă de dor,
Năptea 'mbătare
Și sărutare
Din a juneții cupă d'amor!

Unda ușoră,
Ce se strecoră,
Duce suspinul țilei de dor.
Zefirul spune
Inimei june
Misteriose vorbe d'amor.

In năptea brună
Care adună
Aici amănții in sărutări,
Singur cu tine
In vise line
Uit de plăcere și suspinări.

Pe unda pură,
Care murmură.
Sub sărutarea dulcelui vânt,
Ca răsulare
De sărutare
Trece-al juneții ș-al nopții cânt.

Niculae Capșa.

Suvenir.

I.



Erau atât de frumoase florile din grădina ta!
Alergau dimineta din resărit pe 'ntrecute ra-
țele sorelui, spre a le sărută, a se scaldă in roua
lor și a se juca tremurând cu petalele lor. Flu-
turi se îmbetau de profumul lor, zefirul le adia
și le desmerda.

Apoi când treceau toate aceste, viniai tu, mai
strălucitoare decât rațele sorelui, mai blândă și mai
suavă decât zefirul. Le ingrigiai, le adăpai cu apă
curată ca și cristalul, și te desfătai in frumseta lor.

Când te aflam acolo, socotiam, că așa trebuie să
fie in raiu, și fericirea eternă este de a te vedea pe
tine față la față.

Cu ochi nesațioși me uitam la tine, sorbiam fiește-
care privire din ochii tei, in mintea mea nebună cu-
prindeam stătura ta subțire, mlădișă. Ca tâlharul
pândiam mișcările tale ușore și pe furis prindeam eclatul
unui zimbet fugitiv, ori suflul unui suspin, scăpat fără
voie.

Toate s'au prins in mintea mea, nimic nu pot uita.

Odată am rupt o flóre, și ți-am cerut concesiu-
nea, de-a o tocni in su-mi pe sinul teu.

— O flóre se binecuvântă, se sfințește prin acea,
— diceam eu, — că stă câte-va momente numai, pe
sinul unei fete feciore. Se lăgană pe valurile respi-
rațiunii ei, in sus și in jos, profumul ei se contopește
cu profumul castității, se impregnă de visurile și

ilusiunile unui suflet vergur. Flórea devine scumpă,
prețioasă.

Cu mâna tremurândă am aședat floricea pe
bustul seu: și intr'aceea, ca și in trecut, și pe neșciute,
s'au atins degetele mele de rotundimea voluptuoasă a
sinului teu; am tresărit, și involuntar mi-am ridicat
mâna la buze, am sărutat locul, ce s'a atins de tru-
pul teu . . .

Tu ai roșit la obraz, ți-ai plecat fruntea, și ai
zimbet de nebunia mea.

II.

— Dă-mi o sărutare, amanta mea, și i-ți voi
povestii visul meu!

— Ah, ce deliciu!

— Încă una, scumpa mea . . .

— Așă!

— Și a treia? . . .

— Fată rea . . . ascultă acuma!

Eram mort și ingropat in pământ, și zăceam deja
de mult, de mult. Lângă mine, in giurul meu plin de
morți; noi stăteam acolo, intinși unul lângă altul, in
pace și odihnă, și visam, visam . . . Deodată pă-
mântul se deschide, și eu simțesc cum morții din giu-
rul meu se mișcă, reinvie și se ridică; aud cum re-
sună prin aer, in cele patru colțuri ale lumii, cântece
de ângeri; ved cum popórele, cari ies ca și érba din
pământ, alérgă și se aruncă in țérină la treptele unui
tron luminos. pe care atotputernicul Dumneșeu șede
și judecă sufletele noródelor.

Eră diua cea de-apoi, diua judecării.

Eu le vedeam toate aceste, simțiam, auđiam, dar
nu me puteam mișcă.

— Un om zace in grópă, și nu-l putem rein-
via! — strigă ângerii plini de mirare, și sbórá in cete.
spre a da de șcirea lui Dumneșeu.

Ei se reintore indata, conduși de un archangel
frumos, plin de lumină și splendóre; se adună in giu-
rul meu, și-mi cântă cele mai frumoșe cântece, ce ân-
gerii șciu intonă. Și eu zac acolo, amortit, nemișcat.

Apoi ved, cum archangelul se apropie de mine,
se plécă la capul meu, și imi șoptește o vorbă, o
singură vorbă, mai armonioasă decât cele mai subline
cântece ângereșci, mai dulce decât cel mai gingaș glas
din cer; eu ascult . . . me mișc, și reinviu . . . Ce
vorbă de farmec . . .

Eră numele teu, iubita mea.

III.

Nu te gândi la mine, uită-me!

Sunt atât de trist și palid, ér sufletul meu e
muncit și trudit. Nicăiri nu am odihnă, in veci nu
am pace. Singur și instrăinat, unde nime nu me șcie,
nime nu me cunoșce; alerg și cutreier lumea, ca o
fantomă osindită, ca și un vișor fără alean. Te iu-
besc atât de mult, și dorul me consumă: ér gându-
rile și visurile tale me sgudue, me topesc.

Ești un suflet de ânger, și frumoșă ca zorile di-
mineții.

Stai singură in odaia ta, și privești departe in
azurul cerului; gândul teu se pierde, alérgă la mine,
me răpește din mijlocul mulțimei, și intr'o clipită me
pune inaintea ta. Eu me plec spre tine, îți șoptesc
vorbe de dragoste, și îți spun povești din visurile unei
fete frumoșe: apoi îți jur, că te iubesc mult, mult, că
ești sufletul gândirii mele, că port cu mine dorul teu.
Tu îți vini in ori, te trezești. In celalalt moment,
ér me aflu in mijlocul mulțimei, și trec mai departe,
tăcut și gânditor . . .

Și ce plăcut șcii tu visă!

Tărđiu năptea, când totul dórme, se odihneșce,
și numai eu vighez singur lângă lampa mea, ca și o

suflare vine visul teu ușor, me fură și me transportă lângă patul teu. Tu zaci acolo, albă, curată, pe haine scumpe, curate ca și un picur de rouă în sinul trandafirului; brațele tale ferbinți imi incing tremurând mijlocul, și buzele tale setoase me sărută. Ochii mi se paingină de atâta cumul de grații, simțirile mi se îmbetă: me uit la tine, și me pierd în delir. Îți adiu përul și fruntea, îți sărut buzele infocate și sinul desvëlit. . . . Apoi tresari, te intinđi și visul trece; ăr eu me pomenesc, ărăș departe de tine, stau sdrobit și veghiez singur, în odaia mea, lângă lampa mea. . .

Sunt atât de trist și palid; nu te gândi la mine, nu me visă!

V. Nora.

Voinicul Florilor.

— Poveste din Bucovina. —

Era odată un boer foarte avut, și stăpâniă o moșie nespūsă de mare. El ținea o mulțime de pușcași, cari cutrieră pădurile și-i grijia de sëlbatăcime pentru mesă, fiind că el era obișnuit să aibă totdeauna și câte ceva vênătură la ospet.

Intre acesti pușcași era trei mai iscușiți și mai vestiți, ei umblă în totă țiuă la vênat, și fiecare aducea pentru sine deosebi câte ceva vênătură pentru mesa boierescă. Umblând ei așa tustrei totdeauna la vênat, s'au fost impuținat într'aceea parte de pădure sëlbatăcimea într'atâta, cât a rare-ori și foarte cu greu mai da ei peste vro fêră, séu pasere. Deci ei fură nevoiți să părăsescă acea parte de pădure și să se dee la vênat prin alte părți, pe unde nu mai umblase pân' atuncia nimene.

Mergând ei așa odată la vênat prin părțile cele necunoscute, au vênat doi pușcași câte ceva, dar al treilea nu află de impușcat nimică; deci a trebuit să se bage și mai afund în codrul cel des și necălcat de picior de om pân' atuncia. Inse pentru că ei era obișnuiți să mERGă de-odată acasă, s'au dus tustrei în pustiu al acela mai înainte. Dară și acuma n'au aflat pușcașul al treilea nimică de vênat și de aceea s'a băgat și mai tare pin pustiu; dară cu tôte acestea pușcașul al treilea n'a vênat nimică. Când căutară ei pe urmă să mERGă și așa acasă, n'au știut încăt s'o apuce. Ei s'au fost rătăcit! Acuma de spaimă că n'or puté nimeri acasă, au uitat și de vênat și de tot. Ei se ingrigia mai mult de aceea să nu-i cĂrtESCĂ stăpânul lor, decât nu va avé mâne sëlbatăcime la mesă. Dau incolo, încóce; dară nime nu pÓTE chipzui că încăt s'a fie drumul spre casă, și în loc să se scÓtă, ei rătăciă și mai tare. După ce s'au isbit în tÓTE părțile și după ce s'au făcut hăt bine nÓPTEA, s'au hotărit să mĂiă aice în pădure, că pÓTE a doua țI vor puté nimeri cumva calea spre casă. Când s'au sculat ei a dÓUA țI, s'au dat ărăș la cerat. Dară inzădar, că se rătăciă tot din ce în ce mai tare. Cu cât umblă mai mult, cu atâta era și mai greu de străbătut! O mulțime de gĂTEJE și de rup-turi de copaci li impiedecă drumul, și locurile li era tot din ce în ce mai necunoscute. Dară dela o vreme dĂDURĂ de o pădure foarte curată, frumoasă și grijită, încăt se miră, de unde să fie acésta într'o pustietate așa de mare! Mai merg ei cât mai merg, dară cu cât mergea mai departe, cu atâta era și mai curat și grijit pin pădure, încăt țI se pĂREA că umbli pintr'o grĂDINĂ foarte bine păstrată și rënduită. Acésta curĂŢIE mare și aceste locuri bine intocmite ii făcură să uite să cerce mai departe drumul și să mERGă acasă,

și i-au indemnat să se tot ducă înainte ca să vedă, ori de n'or da de vro locuință ceva pe acolo pin pădure.

Mergând ei așa pin pădure, au dat dela un timp de un lac foarte mare și frumos. Pin pregiurul lacului era tăiați copacii până hăt depărțitor, ca să potă străbate rađele sÓRELUI peste tÓTĂ fața lacului; și pe pĂMÉNTUL curĂŢIT era crescută o ərbă verde, cât tot de-a dragul să privești la ea! Până ce-au ajuns vênĂTORII aice, sÓRELE era mai la amédăđI. Pentru mĂNDRÉŢIA lacului au rEMAS ei aice să poposESCĂ de amédăđI și totodată să vedă, ori de n'or puté ZĂRI pe cineva, ale cĂRUI să fie aceste tÓTE. PĂNDIND ei așa preț de o ÓRĂ, ÉTĂ că vine o pasere foarte frumoasă sburând pe de-asupra lacului și se lasă sub un copaci jos, carele era mai aproape de lac și sub carele era foarte bine ingrijit și impodobit, cât de-a dragul ai fi șEDUT tot sub el. Atunci a đIS CEL al treile pușcaș, care nu vENASE încă nimică, CĂTRĂ CEIALĂŢI: »FĂRTĂŢI! eu am să impușc paserea aceea, că tot n'am nici o vÊNĂTURĂ!« Dară ei i-au rĂSPUNS, să n'O impușce, pentru frumusețA ei cea mare, și pentru că ei încă nu vEDUSERĂ până acuma pasere ca acésta, ci să aștepte să vedă ce va face ea acolo.

Privind ei așa la dENSA, ÉTĂ că paserea se dete peste cap și se prefăcú într'un voinic foarte frumos, rămăindu-i penele coșciug lângă copaci. Uimiți de acésta, stau vÊNĂTORII și pĂNDESC mai departe. Dară voinicul și-a desbrăcat cĂMEȘA cea subțire, care era de giolgiu, și a sĂRIT în apă și a început să innÓTE, și după aceea a se spELĂ și a se jucă pin apă. Deci scĂLDĂNDU-SE el acú vro ÓRĂ dÓUE, a eȘIT din apă și s'a imbrăcat ărăș cum a fost, și după aceea s'a dat peste cap de s'a făcut pasere, ca și mai înainte, și a sborat și s'a cam mai dus.

VEDĒND vÊNĂTORII acésta, se ridicară dela locul lor de pĂNDĂ și mERSERĂ până la copaciul acela ca să privESCĂ locul cel frumos mai de-aprópe, dimpreună și lacul, tot cugetându-și, ÓRE-CE fel de pasere să fi fost aceea! După aceea s'au luat ei ărăș la cerat drumul, că dÓRĂ ar nimeri acasă, pentru că șCIA cu cât de mare nerăbdare ii va fi așteptând boierul la curte. Deci cercând ei drumul, ÉTĂ că vENĂ și al treile pușcaș un ied, și mai mergând ei așa tot la olaltă, pentru că se temea să nu rĂTĂCESCĂ unul de altul, începură dela o vreme par' că a cUNÓȘCE ceva locul. Mai ducĒNDU-SE tot într' aceea parte, ađ DAT de locuri tot din ce în ce mai cUNOSUTE. Urmând ei tot aceea direcțiune necurmat, au dat și de drum, și odată cu sÉRA au fost și la curte.

INDATĂ au intrat la boier și i-au inchinat vENATUL. Cum i-a vEDUT el, pe loc i-a și întREBAT, că unde au rEMAS ei atâta, și de ce n'au vINIT încă ieri acasă. Ei i-au spus tÓTE de-amărúnțELUL, ce li s'au întEMPLAT, cum au rĂTĂCIT și ce au vEDUT. Boierul i-a ascultat foarte cu mare luare aminte, mai ales când ii spuneau ei despre paserea aceea, care se făcuse voinic. El li fĂGĂDUISE foarte mult bine și un bacșiș mare, decât i-or puté PRINDE aceea pasere, de vie. VÊNĂTORII s'au apucat că i-or prinde-o, numai să le dee dÓUE ploșce pline de beutură tare; una să fie cu vin, cealaltă cu rachiu. Boierul le-au implinit cerința bucuros.

A dÓUA țI s'au sculat cei trei vÊNĂTORI desdemi-nÉTĂ și s'au pornit drept într'acolo. Încă n'au fost bine amédăđI, și ei au ajuns pe loc, pentru că acuma șCIA drumul. Aice au mERS indată la copaciul acela unde se desbrăcase paserea aceea, și au dat cu bĂL-TAGUL de dÓUE ori intrĒNSUL și au bĂTUT în locurile acelea dÓUE pene și au aninat ploșcele de dENSELE. Pe urmă s'au ferit într'o lature și s'au pus la pĂNDĂ, ca mai înainte, fără ca să-i pÓTĂ vedé paserea când va vini.

Așteptând ei așa pitulați și ascunși nu mult, etă că sosește paserea, tot pe acelaș timp ca și ieri, se dete erăș peste cap și se făcù voinic. Acuma s'a uitat repede pin pregiur să vedă, ori de nu-i nime pe aice, și uitându-se așa, a zărit ploșcele aninate in pene, și s'a mirat fôrte de dênsele, căci eră impistrite fôrte frumos, tot cu argint și cu aur, și strălucia așa de tare, cât se vedea de departe. Privindu-le voinicul așa puțin timp, nu-și putea inchipui, că cine să le fi pus acolo, și a mers la dênsele să le ieie jos. După ce le-a luat, a început să le caute pe tôte părțile și să se mire de lucrul cel rar și iscusit. Pe urmă a destupat pe cea cu vin și plecându-o într'o parte, a vedut că curge din ea ceva de colóre cam gălbinie. El ia și gustă! După ce a gustat, i-a plăcut fôrte tare gustul, și mai punându-o la gură, a tras tot vinul din ea; și fiind că i-a cădut beutura acesta așa de bine, a apucat și ceealaltă ploșcă și a deșertat-o într'o dușcă. Acuma a pus ploșcele erăș la locul lor și a sărit in apă să se scalde. Se scaldă cât se scaldă și după ce s'a scaldat, a eșit din apă, s'a îmbrăcat frumos și dându-se peste cap, s'a făcut erăș pasere ca și mai nainte. Dară când dă să sbóre, nu pôte; se mai opintee, dară nu pôte, că tocmai acuma începură beuturile să-și arete puterea.

Vedënd vênătorii acesta, au sărit iute din culcușurile lor de pândă și au incungiurat paserea, unul pe de-o parte, altul pe de alta, și au prins'o lesne, pentrucă nu mai putea sbura, și legându-i picidorele și aripile bine să nu scape, au purces cu ea spre casă. Cum numai au ajuns la curte, le-a și eșit boerul inainte, că eră tare dorit să vedă cât mai de grabă paserea cea minunată și rară. Ei i-au și inchinat-o indată, și pe loc au și primit nu numai juruita, ci încă și câte un bacșiș bun pe de-asupra. Multămindu-i frumos vênătorii, și-au pădit și de acuma tréba lor.

Boerul nu se putea sătura privind acesta pasere mărétă, și a luat-o de a incuiat-o într'o cameră de piétră, care eră fericată fôrte bine și cu gratii la ferestii așa de dese, încât nu eră cu puțință să iésă ea vrodată dintrênsa. Ușa încă-i eră incuiată cu cheia, pe care o purtă boierul toldéuna la sine, și de și o punea undeva, nu mai șcicia nime de dênse. Dară pentrucă nu șcicia ce fel de pasere e acesta, dete poruncă scriitorilor sei să trimetă cărți pin tótă lumea, de-a lungiș și curmediš, să se adune in cutare di toți invêțații și să fie sflat ca să afle ce fel de pasere să fie acesta, și de i-ar află numele și însușietățile ei, să le fâgăduescă mare preț pentru acesta. După porunca boierului, au trimis scriitorii lui cărți pin tótă lumea și au imbiat pe toți invêțații să se adune in ziua anumită la curtea boerului.

Acest boer avea numai un feciorăș in vêrstă cel mult de opt ani. Intr'o duminică s'a fost dus boierul cu cucóna sa la biserică și a lăsat pe băețel singur acasă. Afară eră o di fôrte frumôsă și plăcută. Băețelul a fost eșit in ogradă să se jôce, și primblându-se pe dinaintea câmării aceleia, in care eră închisă paserea, etă că-l strigă ea la ferestă, și i arată un pistolaș de aur fôrte frumos, dicënd cătră dênsul: »Vină încôce, drăguțe! Ên uită-te ce am eu!«

Vedënd băețelul frumusetă aceea de pistolaș, i saltă numai inima de bucurie și a alergat la ferestă și a început, ca un brud ce eră, să cêră dela pasere pistolașul.

Atuncia i-a rêspons paserea: »Bine, fêtu-meu! eu ți l-oi da, decă mi-i da și tu drumul de aice!«

Băețelul, plin de bucurie că pôte să capete pistolașul acela, i dîse: »Eu ți-aș da drumul, dară nu șciu unde-s chieile dela cameră!«

Paserea acesta eră năzdrăvană și i-a spus să

caute chieile sub căpêtaiul tătâne-seu și le va află sub perina a treia. Băețelul a dat iute fuga să caute cheile, și aflându-le, a descuiat ușa și a dat paserei drumul.

Cum a eșit ea, i-a dat băețelului pistolașul și încă i-a mai dîs: »Să ții bine minte, fêtu-meu! când ți-a fi ție greu vrodată, să cugeți numai la mine!« După aceea a sburat și s'a cam mai dus.

Peste puțin timp etă că vin și părinții băețelului dela biserică acasă. El le eși voios și sărind inainte ca să le arete pistolașul. Boerul socotia că i l'a dărut cineva dintre invêțații ce se adunară pe astădi la dênsul; l'a luat in mână și-l privia cu mare plăcere, că eră și fôrte iscusit lucrat. Mai mergënd ei așa tustrei pin livadă, întrebă tată-seu pe băețel, că cine i-a dat lui pistolașul acesta așa de frumos?

»Paserea cea din câmară!« rêspuuse iute băețelul.

»Da cum de ți-l'a dat ea?« il întrebă tată-seu spăriat.

Băețelul i-a spus tôte pe rënd: cum a eșit el afară să se jôce; cum l'a chemat paserea la ferestă de i-a arêtat pistolul; cum i-a spus că i l'a da, decă i va da drumul, și cum i-a spus ea unde să caute chieile, și că el pe urmă i-a și dat drumul.

Audînd tată-seu acestea, inlemnise numai, cănu șcicia ce să facă acuma cu invêțații chemați și cu fiu-seu pentrucă a dat păserei drumul, și s'a supêrat fôrte amar și a mers așa acasă. In ograda curții lui eră acum plin de căruțe, de butei și de rădvane, încât nu mai încăpea caii pin grajduri și invêțații pin câmări, că se adunase o mulțime fôrte mare de invêțați, unii mai bêtrâni, alții mai tineri, încât se află de tótă vêrsta, dela cincisredece ani inainte.

Vedënd ôșpeții pe boer că vine, i-au eșit cu toții inainte de l'au binevenit. Boerul le-a mulțamit frumos, dară s'a intristat și mai tare pentru rușinea lui, că ce să facă el acuma cu mulțimea acesta de ômeni invêțați, cari s'au adunat inzădar la casa lui?

Vedëndu-l invêțații așa de supêrat și scârbit, l'au întrebat, că de ce se intristeză el așa de tare? Boerul, fript de rușine, le dîse, că le-a spune numai decât după mesă!

După ôșpeț s'au adunat toți ôșpeții într'o sală fôrte mare, unde să stee la sflat și să le spuie și boerul pricea intristăciunii sale. Ședënd ei așa adunați la olaltă și petrecându-se, tot in vorbe invêțate, etă că sosește in mijlocul lor și boerul cu ficioru-seu de mână, și le cuvêntă așa: »Pré cinstită adunare! Dumiavoștră ați înțeles din cărțile mele, că am prins o pasere fôrte rară și frumôsă, și că am dorit să-i șciu numele și însușietățile ei! Așa este! Eu am avut-o. Dară astădi mērgënd cu cucóna mea la biserică, s'a jucat copilul acesta pin ogradă, și vedëndu-l paserea aceea, l'a strigat la sine și i-a arêtat pistolașul acesta dicëndu-i că ea i l-a dărui, decă i-a da drumul. Copilul nu șcicia unde țin eu chieile dela câmară: dară paserea, se vede că eră năzdrăvană, i-a spus și acesta. Copilul meu, ca un brudiu, și plin de bucurie că va căpêtă pistolașul, a luat și i-a dat drumul. Și etă! de acesta sânt și eu așa de supêrat, și mai ales că v'am ostenit pe dumiavoștră degeaba până la mine. Vê spun, că mie mi-i fôrte rușine, cât nu șciu ce să me fac și cum să vă rêsplătesc truda dumilorvôstre. Dară vă dau aice pe ficioru-meu, judeca-ți-l cum șciți pentru dauna cea mare și pentru rușinea ce mi-a făcut, că eu me voi supune toldéuna judecării dumilorvôstre, ca la judecata unor ômeni pré invêțați! Spune-ți-mi! cu ce fel de pedepsă să se pedepsescă el?« Dicënd acestea a lăsat pe copil in mijlocul lor să-l judece, și el s'a dat într'o lature.

Aușind adunarea acest lucru, a strigat mai cu o gură, că-i vrednic de pedepsa cea mai grea, pentru că a dat drumul unei păseri atât de prețioasă și rare, și pentru rușinea și scârba cea mare ce i-a făcut-o el tatăne-seu! Unii dicea să se pedepsescă cu mărtea prin împușcătura: ér alții prin apă, mai mulți prin foc; și mai unii diceau încă că prin temniță și fôme. in scurt mai fiecarele spunea tot altfel de pedepsă. Dară un invățat bătrân sta de-o parte și ascultă socotințele celorlalți, și după ce au gătat de vorbit, a pășit și el înainte și le-a dis: »După părerile dumilorvostre s'ar căde să mără copilul! Dară eu socot, că nu se cuvine, pentră el este un copil brudiu. și singur la tată-seu, și decă l'am judecă spre mărte, pôte că s'ar scărbi părinții lui încă și mai tare. Deci eu cuget că ar fi mai bine așa: să-i se dăruescă ăilele, și tată-seu să se indure să-i dăruescă trei pungi de bani, căruță măcar cât de próstă, și un vizeteu, și apoi să-i dee drumul pin lume ca să se întorcă inapoi numai atunci când s'a întorce și pase-rea aceea, căreia i-a dat el drumul!«

Acest sfat plăcu tuturor și au hotărit ca să rămăie așa. Încă inaintea tuturor a poruncit boerul unui țigan să inhame doi cai la un rădvan, ér fiului seu i-a dat trei pungi de bani și i-a dis! »Mai ia-ți încă câte un rënd de haine din ale tale, pălăruța pe cap și apoi te du incotro te-or duce ochii!«

Vedându-se băețelul lăpădat de părinții sei, scos din casa părintescă și din tot binele, mai a leșinat de jale și a început a plânge și a strigă și a se rugă fel și chip să nu-l isgonescă, că ce va face el și incotro se va duce! Dară tôte nu au ajutat nimic! Judecata eră rostită și nu se mai putea răsturnă. El dară a trebuit să se puia numai decă în rădvan și să purcedă mai departe in lumea largă. Invățatii adunați s'au imprăștiat cari-ș pe la casele și țerile lor, și boerul a rămas de acum singur acasă, zdrobit de scărba atât pentru perderea paserii, cât și pentru indepărtarea băețelului seu.

Călătorind copilul așa pin lume, se invoia dintău forte bine cu țiganul: dară dela un timp incóce nu le pré mergea bine. Țiganul prinsese o ură forte mare asupra bietului copilăș, și mai ales pentrucă el eră vizeteu și trebuia totdeuna să grijescă și caili și să facă și tôte acelea ce-i spunea copilul.

Așa mergënd ei odată, étă că vede băețelul o penă forte frumoasă lângă drum și strigă pe vizeteu să stee și să se scobóra ca să-i aducă péna aceea, pentrucă ar fi pécat ca o penă atât de frumoasă să rămăie acolo jos. Dară țiganului nu i-a plăcut acesta nici decă și numai mărăind s'a scoborit jos de i-a adus-o, și după aceea a început a mâná caili cât rēspunea, că doră va ajunge mai curënd in pădurea de dinainte și să-i facă capétul, cugetându-și! »Ce? O scărnavie de băet să mă tot hântăluescă și să-mi poruncescă mie? Mai bine i-oi pune crucile in drum și apoi oi rămăie ca boer cu rădvan și cu cai și cu trei pungi de bani!«

Cum a luat băețelul péna aceea, indată a și pus-o după ureche și pe loc stătú năzdrăvan, că eră o penă dela paserea aceea căreia-i dedese el drumul mai inainte. Acuma indată a și știut el ce cugetă țiganul să facă cu dēnsul! Mergënd ei așa pe drum, dice băețelul cătră țigan: »Măi țigane! știu tu ce-am socotit eu?«

Țiganul i răspunde cam mánios: »Oi ști, decă mi-i spune!«

»Eu am socotit să-ți dau ție o pungă de bani, că pentru mine-s pré multe trei!«

»Bine ai socotit, coonașule! ăise țiganul mai invoioșindu-se puțin.

Băețelul ia și-i dá o pungă de bani.

Acuma cugetă țiganul in sine: »Noá! așa-i ceva alta! Ce? tu cu trei pungi de bani și eu nici cu una? Deci pentrucă mi-ai dat și mie una, tot teiert cu astă dată!«

Copilul șcicia acuma tôte ce cugetă țiganul. Se due ei, se due și se tot due acuma mai multe luni de ăile tot inainte. Țiganul trebuia, ca hargat ce eră, să grijescă caili și să aducă stăpânului seu tôte cele trebuinciose. Vedându-se țiganul că tot nu mai iese dintru ale sale, măcară avea acuma o pungă de bani, socoti in sine: »Tot is eu prost! De ce trebă să hărgătesc eu, om bătrân, pe-o scărnavie de copil ca acesta și să alerg eu atăta pe unde me tot mâná el? De ce să mă due tot eu pin tērg să cumpér de mănăncare și pentru dēnsul și pentru cai? Ore n'ar fi mai bine să șed eu in fundul rădvanului și lui să-i dau cu ceva n cap și să mă curăț de dēnsul? Și apoi încă ce! El tot tu, tot tu cu mine? Dar' lasă numai până mai inainte, că i-oi face eu capétul!«

Băețelul indată a știut ce-și cugetă țiganul, și pentrucă-l prinsese o frică cam mare, ăise cătră dēnsul: »Știi ceva, măi țigane?«

»Nu știu«, croncăi el; dar oi ști, decă mi-i spune!«

»Eu am chitit așa: Să-mi ăici de-acuma inainte mie tu, și eu să-ți ăic dumiata, și să-ți dau dumitale și aceste două pungi de bani ce mai am; să mân eu caili și să-i grijesc, că eu is mai tinér și mi s'ar mai șed, ér dumiata să ședă ia acolo in fundul căruții, că tot ești acú bătrân!«

»Tare bine ai chitit tu măi băețel!« răspunde țiganul săltând de bucurie; »asă-mi mai place și mie!«

Și de-aici inainte a fost băețelul vizeteu și hargat țiganului, ér țiganul ședea, ca un boer, in fundul căruții și poruncia numai băețelului să-i aducă ba uua, ba alta, că tôte eră acuma pe mâna lui!

Calătorind ei așa mai vro jumătate de an, étă că au ajuns la un împérat și au tras la dēnsul ca să-l róge să-i primescă și pe dēnsii in țera lui, și decă va vré, și la curte ca hargati. Împératul i-au primit forte bucuros. Vedënd inse pe acel copil că vorbeșce atât de intept și că-i atât de cumincior și de curățel, l'a luat la sine in curte să-l crească ca pe un copil al seu, fiindcă și așa n'avea copii de partea bărbătescă nici unul, ci numai o fiică, care eră forte frumoasă și pe care, de frica smeilor, o ținea numai inchisă intr'un foisor întărit forte bine. Pe țigan inse l'a pus împératul hargat la cai, erăș la acea mărte la care fusese el mai inainte.

Acum nu eră țiganul mai mult boer, nu sta tot a porunci ca mai nainte, ci trebuia să facă tôte trebile singur și să dormă in grajd cu caili, pecând băețelul trăia la curtea împératului, ineungiurat de o mulțime de ómeni invățati, pôte mai bine decă și la tată-seu. Deci, vedëndu-se țiganul hargat erăș și pe băiat in binele cel mai mare la curtea împératului, a început să-l pizmuescă, și căută tot chipul că doră i-ar strică stața lui cea plăcută, cugetând in sine: Ce? El să trăescă in bine și eu să fiu hargat la cai? Tot am fost eu un tontălău, că, să-l fi omorit atunci cum aveam de cuget, pôte că ghiciam mai bine! Dară lasă! că i-oi face-o eu!« El a socotit să spuie împératului, că băețelul s'ar fi lăudat cătră dēnsul, că ar aduce calul smeului aceluia carele vré să-i fure fata. Cum și-a propus, așa a și făcut!

Deci, primblându-se împératul intr'o ăi pe lângă grajdul cailor, i-a eșit țiganul inainte și inchinându-se cu mare plecăciune, i-a dis: »Luminate împérate! Știi mărte ta ce s'a lăudat băețelul acela de cătră mine?«

(Va urmá.)

Ion al lui G. Sbiera.

Horean și sora sa.

— Baladă populară din giurul Năsăudului. —

Sus la vârful muntelui,
 În crucea molidului,
 Ce comă de oi vedură,
 Da la oi cine ședură?
 Da la oi ședeă Horean,
 Cel cu struț de măgeran.
 Da la oi cine umblă,
 Da la oi umblă Horea;
 Sora-sa 'n strungă le da.
 Sora sa din grai graiă,
 Cătră el așa dicea:
 — Uită, frate, 'n valea largă,
 Ce nor de plouă s'alergă.
 — Da-acela nu-i nor de ploă,
 Că vin smei să te iée.
 Nici vorba nu și-o gătară,
 Smeii 'n strungă se băgară.
 El din gură cuvântă:
 — Ce cătați voi pe-aicea?
 — Noi cătăm pe sora-ta.
 — Pe sora mea nu oi da!
 Voi da oi mândre bălăi,
 Să cânte vără pe văi;
 Voi da oi mândre cornute,
 Să cânte vără pe munte!
 — Noi de-acele n' om luă,
 Făr' numai pe sora ta!
 — Dăcă-i frate 'ntratăta,
 Scote-ți cuțitul din tēcă
 Și-ți tae frate-o pletúčă¹⁾
 Să-ți faci ațe la găleți²⁾;
 Când ațele-or putreși,
 Să știi frate c'oi perii!
 Și cerceii din urechi,
 Când sórele-a răsări,
 Cerceii mândru-or scripi
 Și de mine dor și-a fi.

Stefan B.

Alămăe in loc de chină.



Iote locurile mlăștinoșe devin, prin emanațiunile lor deletere, un focar de boli și de nenorociri pentru populațiunea din pregiurul lor.

Țerile bănuite de flagelul acesta al paludismului s'au ostenit în tôte chipurile a găsi séu un mijloc de stêrpire al băltaelor nesănătóse, prin planțațiuni și drenagiuri; séu lécuri eroice, cari nu numai să vindece pe cei atinși de frigurile palustre, dar cari să serve încă de preservative, de talismane, de rezistență în contra intoxicațiunii băltóse.

Pe continentul europén, Italia, în ținuturile din pregiurul Romei, e țera care a fost mai mult și mai fără milă încercată de cele mai periculóse friguri paludene, friguri cunoscute acolo sub numele de Malaria.

În Italia dar, de vremuri îndelungate, statul cu serviciul lui sanitar, ca și celebritățile medicale din propria lor pornire au studiat de aprópe de natura acelor cumplite friguri și s'au încercat să descopere lécurile cele mai nimerite și cele mai puternice prin care să se pótă birui.

¹⁾ Pletúčă=cosiță, códa=pêrului impletit: ²⁾ Găleți=vasele în care se mulg oile.

Numai în 1879, dñi Klebs și Tomassi-Crudeli au vedut sub microscop fermentul vietuitor care e imprășciat de bălți, și care, pătrundând în sânge prin respirațiune, provócă bóla frigurilor malariei.

Fermentul erá o bacteriá: *schizomyces basilaris*.

Acésta vietate microscopică atacă direct globulele roșii ale sângelui, le alteréză, făcându-le să trecă prin mai multe forme anormale, și în fine le distruge. De unde anemia și tóte cele-lalte simptome ale intoxicațiunii palustre.

Doctorii Italiani șciu astăđi, că nu e cu puțință ca omul să se aclimatizeze în aerul acela infestat, să se impace cu dușmanul de microb și să trăescă neșupêrat de el. Omul se invetă cu fel de fel de otrăvi, se invetă a trăi în aerul infect al orașelor, fără simptome patologice, dar cu intoxicațiunea palustră nu-i chip de învoit.

Mai mulți medici din Italia, între cari dl profesor Tomassi au încercat tot arsenalul farmaceutic, fără acțiune decisivă. Între chinină sub diferite forme, acid salicic, prepațațiuni alcoolice amare, tinctura de eucalipt etc, dsa a distins, în intoxicațiunea pălustră, că lucrând cu o deosebită putere, acidul arsenios séu șoricioșca, în doze medicinale bine înțelese.

Numai sub influința acidului arsenios, pe care dl Somassi îl găseșce mult superior chininei, s'a observat óre-care puțință de a resistá intoxicațiunii și dăcă o doză mai mare ajunge cu timpul a fi tolerată, atunci se póte admite că un individ, supus tratamentului arsenioal, este cu totul ocrotit cât ține cura preservativă.

Doza acidului arsenios cu care dl profesor Tomassi începe tratamentul, e de 2—3 miligrame pe đi, și merge apoi treptat până la 10—12 miligrame, pe tot timpul cât umblă epidemia palustră.

Arsenicul inse, pe lângă că are inconveniente fiziologice, dăcă este mult urmat, apoi nici nu se póte mântui de or-cine, și mai ales la sat, unde paludismul desorganizéză și seceră mai cumplit. Erá nevoie dar de-un alt medicament, tot atât de puternic, dar fără pericolele și neajunsurile arsenicului.

Din întâmplare, dl dr. Maglieri dete peste un léc popular din cele mai nimerite, un léc fórte eficace, eminentamente preservativ, și fără nici o témă de triste urmări.

El este superior și chininei și acidului arsenios, de óre-ce n'are cum dice numitul dr. »o influență toxică atât de dezastróasă, ca chinina, asupra nervilor vaso-motori.«

Și e lucrul cel mai simplu și mai ușor de procurat.

O lámăie se taie felie și se pune să férbă, cu cógiă cu tot, în preț de o litră apă curată, până ce apa scade la a treia parte.

Decoțiunea acésta e lécul dlui Maglieri și se ia diminéța pe nemâncate.

Doza decoțiunii, repetirea peste đi și concentrarea ei, se pot potrivii după vêrstă și după intensitatea bólei.

Ca preservativ decoțiunea de lámăie este mijlocul cel mai inofensiv.

Dăcă am insistat puțin asupra acestui subiect, de resort mai mult medical, cauza este că frigurile la noi în părțile despre Dunăre mai ales, și impregiurul bălților în deosebi, sânt un adevêrat flagel pentru bieții țerani. Și când țeranul suferé, când el e bolnav buhăit, slăbănogit și firav, munca câmpului lănceșce și dânsa, și atunci perdem cu toții, și proprietar, și arendaș, și stat, și societate.

Nu e aci locul de a reproduce tristul tablou ce ne-a zurgăvit cu o artă fidelă și pătrundătoare, în

monografiile dlor asupra paludismului, dnii dri Obedenaru și Marcovici, pentru a ne convinge de nenumeratele forme ce pôte lua intoxicațiunea palustră, și de imensele pagube ce aduce prosperității noastre naționale.

Nu mai citind rëndurile trase, cu multă artă și cu durere de Român, de cătră eminenții noștri dri, numai atunci ne-am incredințat pôte de ce importantă este a șci să vindecăm pe țeran de acesta cumplită afecțiune, să-l vindecăm eftin și fără multe spișerii.

Paludismul ne minéză, ne leneveșce, omóră ori ce energie, desorganizéză și ne distruge rasa.

Etă dar de ce am insistat.

Onor. nostru serviciu sanitar să incerce medicamentul dlui dr. Maglieri, și de va eși așa cum ni-l descrie nascocitorul, atunci să transmită șcire medicilor de plăși.

Véra incede, și cu dēnsa epidemia palustră.

Cultivătorii pe de altă parte ne vor mulțumi credem de invățatura acesta, căci in loc să care borcane cu chinină pe la moșiele lor, lucru cari îi costă și mult, vor căută să-și facă provisiune de lămăi bune, ceea ce e și mai eftin și mai nevinovat ca china.

Și apoi china nu se cam impacă cu mămăliga, cu cosacul și cu cépa... lămăia merge cu tôte.

Medicus.

Perucele și perucherii la Paris.

Pêrul fals, cu care se gâtesc femeile la Paris, se cumpără dela curtieri, cari se duc pin bălcuirile dela Auvergne, din Normandia, Bretania și Poitu. Acești curtieri cumpără c'un preț fôrte mic pêrul fetelor. Pentru dece, séu cel mult cincispredece franci, și o legătură de gât séu 5 metri de stofă eftină, o țerancă se lasă a i se tăia pêrul. Se taie numai pêrul din vârful capului, lăsându-se cel de pin pregiur.

In termen de mijloc, o singură operațiune pôte da pâne la 300 grame de pêr. Un chilogram costă deci pe un curtier cincideci și cinci până la șesedece franci.

Acēsta marfă este plătită de cătră pêrcheri o sută doueđeci de franci. De altmintre, aceștia fac mai multe operațiuni asupra pêrului, prin a-l spêla și pep-tănă, reducându-l astfel la 700 grame.

Manipulațiunile peptenatului nu sânt costătore. Pentru un kilogram, nu se cheltuieșce mai mult de cincideci franci.

Dar cât vinde un perucher acēstă marfă? Treideci de franci, dōueđeci și cinci de grame. Kilogramul, redus la 700 grame, se vinde deci opt sute patruđeci de franci. Scoțēnd cheltuelile, rămâne deci un profit de șese sute șeptedece de franci, din cari mai scăđēndu-se și alte cheltueli mērunte, rămâne o sumă indestul de mare.

La Paris sânt vr'o dece pêrcheri mari. Fiecare din ei negociéză aprōpe 350 kilograme de pêr, in total produsul a opt mii de tăieri de pêr. Opt mii capete rămân pe fiecare an fără pêr pentru dōmnele elegante din Paris!

Numai perucherii cei mari intrebuintéză in comerciul lor pêr frumos cumpērat dela țerance. Coaforii, a căror clientelă este mai puțin avută, intrebuintéză pêrul remas dela manipulațiunea marilor lor confrăți, pêrul adunat de stringētorii de zdēnțe de prin tôte murdăriile și gunōele. Se citéză un perucher, care are clientela tuturor femeilor galante, dar cu

avere mică, care vinde pêr galben din China séu adunat nōptea de cătră stringētorii de zdrențe, pentru patruđeci de mii de franci pe an.

Perucherii cei mari, ca și modistele și croitoresele cele mari, sânt industrialii cari fac mai multă publicitate, de și au aerul a face puțină. Reclamale lor nu se mai publică in diare. Ei le pun pe capul femeilor și mai cu sēmă al actrițelor. Teatrul face să fie la modă o perucă séu o culōre de pêr, după cum face să fie la modă o nuanță de stofă séu croiala unui corsagiu.

Serviciile ce actrițele fac deci perucherilor sânt dintre cele mai mari. Acēsta esplică de ce perucherii se ocupă cu atăta ingrijire pentru a mulțami pe cliențele lor actrițe.

Toți perucherii au un serviciu organizat in logi. In fiecare diminēță, i-au perucele cari au servit in ajun la represintațiune, și séra le aduc inapoi, cu totul peptenate și bine aranjate.

Doine populare.

(Din Maramureș.)

I.



Mêruț roșu din Gutiu¹

Ce te mândruț așa ții?

Nici ești frumos și nici gazdă,

Nici ochii tēi să-mi placă,

Nu ai holde 'n jos la țēră,

Nici de grâu nici de sēcară,

Nici holde pe după riu,

Nici de mălaiu nici de grâu.

II.

Auđit-am mândră eu

Tot asēră la birēu²

Tot o carte ș-o poruncă,

Tot feciorul să se ducă.

— Hei tu mândrulica mea,

Eu me duc și tu rămăi,

Cu cine să mă mângăiu?

— Mângăie-te mândruț bine,

Mai sânt fete cași mine.

— Hei tu mândrulica mea,

Fie fete câtă erbă,

Mie nici una nu-mi trebă.

— Hei tu mândruțul meu,

Tu te duci și eu rămăiu,

Cu cine să mă mângăiu?

— Mângăe-te mândră bine,

Mai sânt feciori cași mine.

— Hei tu mândruțul meu,

Fie feciori pe căți fragi,

Nici unul nu mi-s dragi.

— De tine mândrucă-i bine,

Că rămăi in satul tēu

Cu măta cu tatăl tēu.

De mine mândrucă-i réu,

Că mă duc in țēri străine,

Unde nu cunosc pe nime,

Numai frunța și erbă,

Care-i pe tōtă lumea.

Eu mă duc in jos in țēră.

Unde nu-i fir de sēcară,

Numai sânge până 'n scară,

Unde nu e spic de grâu,

Numai sânge până 'n brău.

Florian Danciu.

¹ Muntele Gutiu. ² Jude.



Cronică vienesă.

(Știri dela operă. Teresa Förster. Ella Forster. Burgteatru. Wildbrand. Wesely, Luisa Dumont, Babeta Reinhold, Margareta Formes. Opera engleză în Carlteatru).

Sesonul teatral s'a încheiat; atât opera, cât și teatrul an der Wien și cel din Leopoldstadt și-au închis porțile, singur burgteatrul atrage pe străini cu repertoarul seu interesant.

În luna trecută debutară la operă: dna Teresa-Herbert Förster dela opera Metropolitan din New-York și dșora Ella Forster. Prima păși ca Elsa în Lohengrin și obțină un succes de onoare. Dna Förster dispune de voce frumoasă și sonoră, înse pentru opera de aici nu e acomodată, pentru o scenă de rangul al doilea da. Dșora Ella Forster a debutat ca Undine, ca Maria în »Trompeter«, ca Margareta și în zilele acestea ca Agata în »Freischütz.« Artista e angajată în locul dșorei Bianchi și îndată la prima pășire a captivat publicul. Vocea tinerei artiste de 20 ani e foarte frumoasă, arată școlă bună, tehnică încă nu pre perfectă, înse siguritate și chiaritate în producțiunea cântului. Dșora Forster e o aparință simpatică și o frumuseță adevărată. Dintre toate ro-lele în care joacă, plăcu mai tare în Lohengrin și atât publicul, cât și critica fure una, că o așa Elsa poetică și frumoasă încă nu s'a vădut de mult.

Tot în luna trecută fu și iubileul dnei Kaulich, care joacă a miia oră pe scena operei. Artista este una dintre cele mai diligente persoane din personal și când se întemplă că una seu alta cântăretă e bolnavă, atunci tot dna Kaulich joacă în locul lor, acusi ca Fides, acusi ca choristă și erăș ca Amneris și Asucena. Artista primi o mulțime de cununi și fu aplaudată șgomotos.

Dna Klein a dis adio scenei ca Senta în Fliegenden Holländer. Dna Klein, acuma contesa Heine Geldern, a aparținut operei șese ani și a cântat în 22 opere și în timpul din urmă a făcut progrese mari. Publicul a aplaudat-o după fiecare act și cununile și bouquetele, aceste tribute moderne pentru artiste, nu lipsiră nici acuma.

Tot ca nou angajată joacă și dșora Mina Walter, fiica renumitului tenorist. Artista fusese mai înainte angajată în Gratz, debutul ei aici ca Pamina în »Fluerul fermecat« nu pre avu succes, din cauză că vocea dșorei Walter nu ajunge pentru partii înalte.

Ca nou inscenată și studiată se dete opera »Jesonda« de Sphor; partia principală o avu dșora Lehman și atât dënza cât și dna Papier ca Amazili și dnul Reichmann ca Tristian cântară și jucară es-celent. Dșora Schläger a cântat în Tannhäuser partia Elisabetei și reuși pe deplin. În sesonul viitor se vor da operele: Don Carlos și cevaș mai târziu noua operă de Verdi »Othelo.« În 18 august se va da vechiul balet »Fantasca« cu signora Cerale. Sesonul se începe în 15 iuliu.

La burgteatru au debutat și debutază oșpeți dela teatre străine și cu deosebire piesa »Georgette« se da foarte des.

Îndată după iubileul dómnei Wolter, își dete misiunea directorul Wildbrand și deja toate încercările ce s'au făcut de a-l reține au fost zadarnice. Unele neînțelegeri sânt cauzele acestei demisionări și apoi dnul Wildbrand a declarat, că dënsul nu pôte

ocupă mai mult acest post, deoarece este tot impede-cat în lucrările sale literare. Eră vorba că se va alege dr Forster din Berlin, înse acesta acuma s'a retras, e posibil că se va alege un director provisoriu și acesta după cum se aude va fi Sonnenthal.

În personal asemenea o să se facă schimbări și deja s'au și angajat mai multe persoane noue. Una dintre aceste e dșora Luisa Dumont. Artista a debutat în maiu ca Deborah și a avut succes mare. Asemene rezultat avu și ca »virgina de Orleans«, înse ca Ophelia nu pre plăcu. Dșora Dumont posedă ce e drept talent dramatic și organ frumos, înse pentru ca să pôtă joacă pe Ophelia așa cum trebuie, trebuie încă să mai studieze. Dșora Wesely, care din cauza bolei sale a petrecut mai mult timp în Cahlenberg, se află de presinte în Ungaria la bunul unei familie de aici. Ca Paula în Georgette, ca Kätchen din Heilbron și ca Ella în Hexenmeister debută în zilele trecute dșora Babeta Rheinhold dela Talia-teatru din Hamburg și avu în toate ro-lele aceste succes mare. Artista joacă foarte natural, cu deosebire în Kätchen, scena visului o înfătoșă brilant și fu aplaudată după fiecare act, dșora Rheinhold e angajată aici. Ca Jeane în piesa Lady Tartuffe debută dșora Margareta Formes tot dela teatrul de mai sus și plăcu foarte. Artista va fi angajată. Dșora Stella Hohenfels, care e așa plăcută publicului, va merge dela Burgteatru, din cauză că intendantul nu voieșce a-i urcă gaja. Atât publicul cât și presa sânt de părere, că intendantura să facă tot ce e posibil ca să rețină la burg pe acesta artistă așa genială în ro-lele ei naive. Ca novitate se dete piesa »Casa Fourchambault« în care escelă dna Schrott și dnul Sonnenthal, înse mult timp nu se va ține piesa pe repertoar.

În Carlteatru dete în decurs de o lună reprezintățiuni trupa de opere englezești alui Mr. R. Doyly. S'a jucat opera burlescă: »Der Mikado« și cevaș mai târziu apoi se dete »Tatience« (Teschens) erăș o operă estetică burlescă. La ambe piesele, a compus o musică caracteristică și originală Artur Sullivan. Pe scurt conținutul operei Micado: În urma unei ordinațiuni a Mikadului din Japan, le este interdis bărbaților necăsătoriți orice galanterie față de femei. Nanki Puh, viitorul Mikado adreséză unele vorbe satirice măgulitoare damei de curte Katisha și acesta în urma mandatului îl pretinde de soț. Nanki Puh carele e înamorat în Jum Jum fuge, umblă ca posaunist și-și află amanta ca mirésă a tutorului seu Roko. Acesta, un croitor de profesiune, asemenea fusese dejudecat pentru crima de mai sus, înse fu eliberat fiindcă se decise a ocupă postul vacant de călău; Mikado îl numeșce Lord-jude suprem, ceialalți ministri demisionéză, pentru ca să nu fie în oficiu cu un croitor; numai Puhbah rămâne și ie toate portfoiurile dimpreună cu toate venitele. Mikado scrie lui Koko, ca în decurs de patru săptămâni să esecuteze pe cineva, decât nu, atunci i va reteză capul. Lord judele suprem e desperat; din întemplantă întâlneșce pe Nanki Puh, carele voeșce să se ștrenguleze din cauză că amanta sa o să se mărite după altul; i spune să se lase să-l decapiteze el. Tinêrul se invoeșce, înse cu condițiunea că Jum Jum să fie soțialui pe patru săptămâni, apoi să-l decapiteze și să ieie pe văduvă. Ambii închie un pact, înse spre nenorocirea lor soșeșce marele Micado înainte de timpul espirat, o esetare trebuie să se facă și așa încep o mulțime de confusiuni cari se finesc cu aceea, că Koko ia pe Katisha și tinêrul Mikado pe Jum Jum.

În acesta acțiune comică și burlescă sânt întretesute o mulțime de glume și sarcasme, cari întrec pe toate cele auzite până acuma. Așa cântul mare-

lui Micado despre pedepse, a Lord-judelui despre óme-nii ce ar fi buni de acățat și dialogurile glumețe sânt főrte amuzante. Musica e főrte frumoșă și melodióșă, costumele originale japaneze și decorățiuni brilante cu lumină electrică. Dintre dame escelară mis Bemister și mis Geraldine St Maur, ér ca Mikado dnul Morris. «Patience» asemenea e főrte vială și cu o musică főrte melodióșă și are un conținut burlesc este-tic. In acésta escelă mis Josefina Findlay și mis St Maur.

Carlteatrul l'a luat in arendă pe șese ani dnul Steiner din Berlin și sub direcțiunea sa se vor incepe repesentațiunile in prima septembrie.

La finea lunei trecute avù loc desvëlirea statuei lui Haydn in presența Majestății Sale a regelui și a archiducelui Rudolf. Statua represintă pe renumitul compositor stând pe un postament și e aședată dinaintea bisericeii depe strada Mariahill. Cununi de laur sosiră din tótă Europa, precum și unele din America.

Valeriu Russu.

O excursiune a „Junimei“ din Cernăuți.

Spre apus de Cernăuți se ridică un dél mare, de a pe cărui vârful priveșc cu fală triumfală ruinele puține a unui vechiu castel. Orășenii le numesc Caecina, care nume aminteșce de vechiu familia glorióșă romană Caecina, ai căror membri buni și renumiți căpitani au infrânt nu într'un rând popórele inimice ale imperiului mare roman. In jos de Caecina se întinde peste tot délul suburbia Rosi, locuită esclusive de románi și coloniști germani. Sus pe fěrful inse se ridică până 'n apa Prutului o pădure frumoșă. Ea i crescută in cea mai mare pe nășipul și prundișul de la acest vechiu castel numit acú Caecina. Mai 800 de metri acoperă acest prundiș vechiu vârful delului, acoperit in cea mai mare parte de erbă séu mici copaci. Visitatorul calcă ací ca in nășipul unui mal al unui riu mare. Nici o urmă archeologică nu se găseșce ací, ce ar indică esistența aședămintelor omenirii in vechime pe aici. Dară adânc sub nășipul acesta se ascund de secur nu puține ruine și scule de pe timpul opecii dominației romane și a altor popóre vechi. Și acú se istoriseșce in popor, că sub ruinele acestea este o pivniță, in care un moșneg păzeșce buțile cu comórele strinșe.

Nimenea nu se încercă a pătrunde in ea, căci viu nu mai esă afară. Da, nimenea nu se încercase a cercetă misteriele acestui vechiu castel, ce pórta nume roman, de a-l cercetă; toți cu sfielă fug de ruinele lui, care aminteșce de viața unei familii vechi romane și de domnița romană in Bucovina. Mare activitate trebuiă să desvolte ací acésta familiă patriciană, căci mai departe spre apus dela aceste vechi ruine, departe la Banila moldovinescă, departe de 4 mile, s'a aflat nainte de doi ani sub rădăcina unui arbor secular un ciaușă roman plin cu monete romane, între cari mai multe monete ale familiei patriciane romane Caecina. In timpuri de restricșce fost'au ele îngropate adânc in pământ de un bogățan, care in fuga dinaintea órdelor barbare le îngropase, spre a le scóte mai târziu. El nu se mai re'ntórșe, și tocmai vremea de astăzi le-a scos la ivelă de nevrute. Câte odóre romane stau așa ascunse in țerna Bucovinei, fără să șcie nimenea de ele séu când le scóte din pământ întâmplarea, că le strică séu le improștiă pre-pastiele timpului present. Timpul present uitase de

acelea timpuri, materialismul și ignoranța lui le strivășce și nimicesce tóte.

Pe teritorul castelului Caecina multe odóre trebuiă să se găseșcă, căci mâna ocrotitóre a statului austriac a scăpat câteva din perđare. Orășenii au aflat la lucrul lor qilnic mai multe sabii, lănci, arme in de comun, coróne, inele, o mulțime de stele și sori cari tot încă s'au perđut, ca și trecutul glorios al ruinelor: ací s'au găsit verige gotoscitice de aur și argint, tăblițe de aur cu insemne cari impreună cu verigele erau destinate de a servi cultului unui đeu necunoscut până acuma, cruci, cari tóte se află păstrate in Viena. Spre mędăqi dela aceste ruine, nu departe, numai o milă și jumătate, la vechile șanțuri Horodișce din Voloca s'au aflat nainte de 70 ani un tesaur bizantin roman din secolul al 7-lea. El constă din 9 pocale de argint, din cari unul e inzestrat cu figure mitologice romane. El esistă, e păstrat in Viena la cabinetul împărătesc de antice.

Tóte aceste indică o viață mult desvoltată socială și religiósă romană și streină in castelul adest vechiu numit Caecina, din cari acú se ved numai câteva coline de ziduri gróșe și un prundiș amestecat cu nășip într'o întindere destul de mare. Tot trecutul este ací îngropat cu odórele cele multe destinate cultului religios și trebuinței casnice și numai pături de țernă și prundiș ridicate unele peste altele pin trecutul îndelungat ni-ar aretă evenimentele glorióșe din trecut. Bêtrânul bálaur din pivnița Caecinei ține cu mâna sa de fer tóte sculele aceste și đeii și đeinele romane și barbare cum și elele și fata Cosenzena păđindu-le de strivirea timpului modern. Nu mai e vorba de đeii din castel, nici de nimlele romane și fetele Cosenzane din apa Prutului, bálaurul din pivniță le ascunde presentului și când se resbună sus cerul, apele spumegate și infuriate ale Prutului se revoltă de sórtea lor de astăzi. O linișce mare se lățeșce peste pădurea désă, unde odată eră mare viață și care acopere un trecut glorios.

Tóte au trecut! Nu-s mai mult! Trecut'au!

Din venerațiune întreprinșeră Junimenii sêptemâna trecută o excursiune la ruinele acestea. Un șir întreg de căruțe cu dómne și domni se îndreptă din Cernăuți cătră ruinele acestea. Lăutarii románi cântară. Plini de duióșă se primblară tinerii pintre remășițele acestea seumpe ale trecutului. In cântarea lăutarilor parcă se amestecă borea din acestea ruine pline odinóri de o viață mult desvoltată socială și religiósă. Ruinele ar vorbi si albia Prutului ar vorbi, in cari atâtea đeine și fete cosenzene se scaldaseră, dară numai șciința hărlețului le-ar puté deschide gura și deslegă limba. Numai când e întunecat cerul de nori, atuncia se zăreșce din ruine zare de foc, unde cu forța ar vorbi sculele și viața trecutului cu limbi de foc. Ele nu ard nici nu pustiese nimică, ca și trecutul pe presentul cu totul schimbat. Vorbiți, vorbiți, căci veni-va timpul când vorba vóstră strașnică s'a pricepe.

La esposiția agricolă-industrială din Cernăuți din anul trecut espusese dómna Carol, de Grigorcea doue fotoliuri îmbrăcate cu brăele româneșci. Visitând achiducele Rainer esposiția, le cumpéră. De câte-va qile petrece Altéta Sa in Cernăuți, unde se respică cătră primarul Cernăuților, că aceste doue fotoliuri cu brăe româneșci le espuse in palatul seu din Baden, unde-s főrte admirate.

Dionisiu O. Olinescu.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare și artistice. *Di Al. Cuza*, colaborator la revista «Contemporanul» din Iași, a pus sub

presă un volum de poezii; cartea va apăre în curând și se va vinde în folosul poetului Eminescu. ✕ *Dl Constantin Pascal*, un tânăr pictor român cu mare viitor, s'a întors decurând la București din München, unde s'a făcut studiile; dsa a spus o frumoasă pânză »fuga maicii Domnului« de Van Dick, în copie, la magazinul Berecoveci din calea Victoriei.

✕ **Psaltirea lui Dosofteiu.** Academia Română din București  ra a îmbogătit literatura română cu o publicație de mare valoare. Aceasta e: »Psaltirea în versuri întocmită de Dosofteiu mitropolitul Moldovei 1671-1686, publicată depe manuscrisul original și depe edițiunea dela 1673, de prof. I. Bianu, bibliotecarul Academiei Române.« Volumul mare, după o introducere foarte instructivă a dlui I. Bianu, în care vorbește despre introducerea limbii române în biserică, despre Dosofteiu și despre activitatea lui literară, analizează versificarea lui Dosofteiu, publică facsimile după original și psalmii reproduși cu cirilice și transcriși cu litere latine. Aceasta, negreșit, este o carte, de care lingviștii noștri vor ave mari folose în studiile lor. Dl I. Bianu s'a achitat în totă privința serios și bine însărcinarea ce i s'a dat de către Academie și respective de către dl D. Sturdza, în a cărui loc a îndeplinit această lucrare meritosă.

✕ **Societatea geografică română** din București publică următorul concurs: 1) Se institue trei premii de 500 lei fiecare, pentru cea mai bună prelucrare a unui Dicționar geografic, topografic și statistic pentru or-care județ din România, afară de județele deja premiate, adică Dimbovița, Dorohoi și Tutova. 2) Acest Dicționar va cuprinde descrierea județului, plășilor, (ocólelor, plaiurilor,) comunelor (orașelor  rgurilor, satelor, cătunelor,) locurilor istorice, a r urilor, p raelor, gârlelor, lacurilor, insulelor, munților, delurilor, șesurilor și apelor minerale. 3) Descrierea județelor, a plășilor, plaiurilor se va face pe larg arătându-se situația, hotarele (naturale s u artificiale,) întinderea, clima, calitatea solului, munții și r urile, producția agricolă, a căilor de comunicație, împ rtșirea administrativă, judiciară, militară și bisericească, precum și centrurile cele mai populate și mai productive. Terminul e, 13 decembrie an. c.

✕ **Tesă de licență.** A apărut în Iași, ca tesă de licență, o lucrare interesantă intitulată »Lefile și veniturile Boierilor Moldoveni în 1776.« Document dela Grigore A. Ghica VV. publicat cu o introducere de Petru R șcanu, profesor. Cartea este închinată dlui Nicolae Ionescu, deputat și profesor.

✕ **Academia Română** a publicat d ilele acestea ca supliment la Documentele Hurmuzaki, al doilea volum de documente franceze strinse de dl A. I. Odobescu din arhiva ministerului afacerilor străine din Paris. Aceste documente merg dela 1709 p nă la 1812 și conțin între altele nișce memorii ale generalului Langeron foarte interesante pentru viața socială și politică a țerilor române la începutul secolului nostru.

✕ **Diaristic.** *Votul Liber* se va numi un diar nou, care va apăre la Roman, redactat de dl Eugeniu Ionescu, fiul dlui Nicule Ionescu. — *Tunul* este numele unui diar umoristic, care apare în Iași odată pe s ptemână.

✕ **Broșură.** În Iași a apărut cartea: Băile dela Slănic, de dr. Konya.

TEATRU ȘI MUSICA.

✕ **Șciri teatrale și musicale.** *Dra Leria*, distinsa c nt reț  română, este angajată pentru stagiunea viitoare la marea operă a teatrului Nonnaie din Bruxela, în calitate de prima c nt reț  lejeră. ✕ *Trupa*

Vlădicescu a sosit la B rlad, unde va da reprezentații; de acolo va merge la B c u și prin diterite orașe ale Moldovei. — *Dl M. Millo* s-a dat dimisiunea din societatea dramatică a Teatrului Național din București. — *Artista română*, care la Paris a c ntat cu succes sub numele »La Nuovina« este d mna Jamandi.

✕ **Reuniunea română de c nt și musică din Lușoș** a aranjat la 18 l. c. n. o serată de c nt și dans în grădina otelului »Concordia.« Programa concertului a fost următoarea: 1. Czegka: »Bucuria« cor bărb. 2. C. Santner: »C ntecul bravului bărbat« cor bărb. 3. Czegka: »Moldova« cor bărb. 4. * * »Țiganca« cor bărbătesc.

✕ **Serat  music al  în Iași.** La Iași s'a dat la 30 maiu (12 iunie), din iniatiiva dnei Humpel, sora dlui Maiorescu, o serată musicală în institutul ce poartă numele dnei Humpel. Serata s'a aranjat în beneficiul poetului Eminescu și-a produs 825 de lei.

✕ **Trupa Manolescu la Craiova.** »Rom nul« primeșce din Craiova următoarele șire: »Trupa venit  în capitala Banilor sub direcțiunea dlui Gr. Manolescu dela Teatrul Național din București, a fost bine primită de Craioveni. Luisa Miller, Maria de Rohan, Maria Stuart și alte piese au fost jucate în fața unui public destul de numeros, de și timpul a fost tot frigos.

✕ **Societatea română de c ntări din Caransebeș** a dat luni la 6 junie n. un concert, în folosul inundațiilor din diecesa Caransebeș. Viniul curat a fost 90 fl. Programa următoarea: 1. »Hora ploii« de G. Dima. 2. »Român verde ca stejarul« de Eus. Mandyceschi. 3. »Sub o culme de cetate« c ntec popular. 4. »Dan căpitan de plaiu«, legendă de V. Alesandri, declamată de V. Goiți. 5. »A sării  r  bate« de Abt. 6. »C ntec sicilian« de C. Porumbescu.

✕ **Musio  la examen.** Programa examenului de ver  din Borșa: 1. Religiunea. 2. »Deșteptă-te Române« (cor) 3. Cetitul și scrisul român. 4. L. maghiară. 5. »Tricolorul.« (cor) 6. Calcularea. 7. »Fii ai României.« (cor) 8. »Superstiție.« 9. Paus  de 15 minute. 10. Geografia. 11. Istoria Ungariei. 12. »Oștile stau față 'n față.« (cor) 13. Declamatul. 14. Gramatica română. 15. Inv ț m. intuitiv. 16. »Drum bum« (cor). 17. Distribuirea premiilor.

✕ **Vals românesc.** La Arad, în editura proprie a autorului-librar Maurișiu Klein jr, a apărut »Maros hangok« vals pentru pian. Atragem asupra acestei piese atențiunea damelor nóstre, căci acest vals este compus din melodii românești. Prețul 1 fl.

✕ **»Marșul cooperatorilor«**, compus de dl Iacob Mureșian din Blaș pentru deschiderea espozițiunii din Craiova, va fi peste cur nd imprimat și se va vinde cu 1 leu și 50 bani la t te librăriile din România.

CE E NOU?

✕ **Șciri personale.** *Dl V. Alesandri* va patrece mai mult timp în cursul verii la Sinaia, ca  spele regelui și al reginei. — *Dl Nic. Ionescu* a ținut la Iași în 12 junie n. o conferință literară în sala universității, în preința unui public numeros și vorbind despre »Școl -mamă și mamă-școlă.« ✕ *Dl Filip Xenopol* architect a trimis pe s ma Academiei Române un inel al lui Ion Vodă, fiul lui Vasile Lupu; inelul poartă data de 1639. — *Dl Grigore Stefanescu*, profesor al facultății de șciințe din București, secțiunea șciințelor naturale, a făcut cu elevii sei o excursiune prin Moldova.

✕ **Asociațiunea transilvană** pentru literatura și cultura poporului român va țină anul acesta aduna-

rea sa generală la Sibiu în 1628 august Pentru primirea oșpeților și peste tot pentru arangiamenț s'a constituit acolo un comitet sub presiul dlui dr. I. Moga, secretar dr. R. Roșca. Acest comitet rōgă publicul din afară, care voește să ia parte la acea adunare, a se adreșă la presiul comitetului arangiator, spre a pute lua mēsuri pentru cvarțire.

Alegerile de deputați se ncheiară. Dintre români s'au ales: generalul Traian Doda la Caransebeș cu program național; George Szerb în Zorlențul-mare, comitatul Caraș-Severin; Atanasiu Răcz la Beciche-recul-mic în comitatul Timiș; Ioan Beleş la Radna în comitatul Arad, George Constantini la Josasel comitatul Arad; Gerard Węhseő la Beinș în comitatul Biharia, Silviu Rezei la Ceica în comitatul Biharia, — toți aceștia de partidă guvernamentală; Petru Mihályi la Șugatag în Marămureș de partidă opozițională moderată. Deci dintre români s'au ales 1 de partidă națională, 6 guvernamentali și 1 de partidă opozițională moderată, cu toții 8 deputați. În dieta trecută au fost 12 deputați nomâni: 3 (Doda, Babeș și Truța) naționali; 8 (Gall, Răcz, Szerb, Beleş, Gurban, Węhseő, Roman, Cziple) guvernamentali; 1 (Mihali) opozițional moderat. Dintre naționali Babeș și Truța ș-au pus și acuma candidatura, cel dintēiu la Sasca în Caraș-Severin, al doilea în Baia-de-Criș, inșe la alegere au cădūt și anume Babeș cu 406 voturi contra lui Ioan Asboth, Truța cu 85 voturi contra lui Em. Hollaky. Dintre guvernamentali Gall, Gurban și Cziple nu ș-au mai pus candidatura, ér Alesandru Roman a cădūt cu 762 voturi contra lui Silviu Rezei. Dintre cei ce pân' acuma n'au fost deputați, au cădūt la alegere: protopopul George Popovici la Păncota în comitatul Arad, Emil Babeș la Ciacova în comitatul Timiș, amēndoi cu program național; adv. Vas. Indre la Șomeuta-mare, în Sălmar, cu program opozițional moderat. Resultatul este, că numărul deputaților români a scădūt cu 4 și anume 2 naționali și 2 guvernamentali. Incāt privește resultatul alegerilor după partide în general, acela este următorul: de partidă guvernamentală 257, de partidă opozițională moderată 41, independenți 76, afară de partide 9, naționali 9, antisemiți 11. A doua alegere se va face în 6 cercuri, alegere nouă într'un cerc.

Starea sănătății poetului Eminescu. Un diar din Botoșani ne spune, că starea poetului n'a luat încă nici o schimbare spre bine. Se mplinesc tocmai doue săptămâni astăzi, de când nenorocitul bard e lipsit aprōpe de ori-ce cunoșcință. Nu vorbește nimic și nu mănăncă decât lapte și zēmă, introduse ș'aceste 'n gură mai mult cu de-a sila. De cinci zile, el se allă internat în spitalul Eloriei Sf. Spiridon din Botoșani, avēnd o cameră cu totul separată și dându-i-se o îngrijire din cele mai delicate și mai omenōse. Pe lângă medicul spitalului, dl dr. Iorgandopol, iubitul bolnav este vizitat diinic, de câte doue-trei ori, decâtă alți doi medici, domnii doctori Palauz și Calischer, cari ii acordă o nobilă sollicitudine, fără inșe ca, până adi, tōte aceste generōse îngrijiri, să fi putut amelioră, într'un mod mai simțitor, starea ilustrului de odinōră cugetător!...

Archiducele Albrecht vorbind românește. Din părștie Orăștiei se scrie »Telegrafului Român»: O mare bucurie se simte și domnește în poporul de rēnd din giurul Orăștiei, de orece cu ocasiunea cercetării locurilor de manevre din anul acesta, chiar prin persōna Alteței Sale, a Domnului suprem comandant militar din casa imperială archiducele Albrecht, în călătoria Sa din Orăștie spre comuna Tēmășasa, fiind în o di de sâmbătă dimineța și resp. o di de țirg de săptămână a Orăștiei și o mulțime de omeni de rēnd și omeni avuți mergēnd cătră țirg mai dela Hațeg până

la Orăștie, care cu ce marfă avea, Alteța Sa cătră toți s'a esprimat cu: »Bună dimineța! de unde sunteți? unde mergeți? și duce bine calea a rēsta la Tēmășasa?» în limba română, și să vedeți numai ce bucurie mare domnește astăzi în poporul român din giurul Orăștiei și cum spune unul altuia, că au vorbit cu unchiul împētatului și chiar românește și de unde șeie acesta românește? că dōră n'a mai fost pe aici, și veți mēi frate domnii noștri născuți și crescuți aici cu noi și nu șeiu vorbi românește ca unchiul împētatului.

Din Selagiu primim aceste șire: Despărțemēntul XI (selagian) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român și Reuniunea femeilor române sělăgiene își vor ține adunările generale la 4 august st. n. a. c. în comuna Bucium. Cu acea ocasiune se vor distribui premiile Despărțemēntului, pentru un econom incepător și pentru invēțătorii cari s'au destinat în anul școlar espirat. Se sperēză, că ambele adunări vor fi fōrte interesante și bine cercetate. Sēra se va ține concert și bal cu tombolă.

Maialul din Alba-Iulia, dat la 6 junie, în folosul inundaților de acolo și al școlei gr. c. române din Barabant, a avut un succes deplin. Meritul succesului în prima linie e al dlui inginer Iosif Muntean, presiul comitetului arangiator, căruia i-au dat ajutor dnii Gavril Pipoș și I. Frāneu. S'a produs și cântecul »Laterna magică». Petrecerea s'a început sēra la 6, și a ținut până dimineța la 4. Dansurile sociale Romane, Ardeleana și Quadrillē, le-au jucat câte 70—80 de părechi. S'a incassat 180 fl. Dintre dame au luat parte: dōmnele: Zoita Pipoș născ. Tatartzi, Anna Șandor de Vist (Orda de jos), Maria Filip, Elena Torșoșan, Anna Pațița, Maria Cirlea, Cașolțan (Lancrēm), Mayer (Vingard), Magda (Drāmbariu), Kadar (Ciugud), A. Bota, Marciac, Roșca, Șerban, Hoprich, Anna Popa (Dantimbru), Maria Coșer, Barbu Muntean, etc. și dșōrele: Letița Șandor de Vist (Orda inf.), Elea Pipoș, Victoria Pipoș, Victoria Roșca (costum), surorile Marciac (costum), Anna Cașolțan (Lancrēm costum), Eufemia Pipoș (costum), surorile Bergian, (costum), Mariți Hoprich, Anna Tamași, Mariți Coșer (costum), Elena Hoprich, Claudia Popa (Galda de jos costum), surorile Mayer (Vingard costum), Rosa Șerban costum), Catarina Dudutz, M. Knar, E. Walter și multe altele.

Adunări invēțătoresci. Reuniunea invēțătorilor români gr. c. din *giurul Gherlei* a ținut adunara sa generală de estimp în comuna Borșa-Clușului, sub presiul rds. dn canonic Michail Șerban, luând parte mai mulți preoți și inteliginți din localitate și din pregiurime și 63 de invēțători. Adunarea a ținut trei zile. A dōua di invēțătorul Eliseu Bărbos a făcut esamen cu școlarii sei, al căror numer a fost 67, Succesul a fost imbucurător, la care de sigur a contribuit și preotul de acolo, dl Alesandru Leményi. Viitōrea adunare generală se va țienē în Valea-Groșilor. ~~Invēțătorii gr. c. români~~ din protopopiatul Secului în Ardeal ținură la 22 maiu adunarea reuniunii filiale în Julatelec, sub presiul dlui protopop Vasile Puscaru. Invēțătorii Petru Chindriș, Vasile Pop, Filip Mureșian cetiră lucrările lor. Viitōrea adunare se va ține 'n comuna Tașa.

Ilubieleu reginei Victoria a început să se serbeze la Londra în 21 junie. Procesiunea care a plecat dela palatul Buckingham la serviciul divin din biserică Westminster a fost cea mai strălucită din câte a vēdūt Londra dela încoronare (1828) încōce. Regina împreună cu moștenitōrea germană, a șeđut într'o trăsură de gală deschisă, aurită și trasă de 6 cai albi, inaintea căreia au mers alte 12 echipage, cu

oșpeții princieri străini. Principii regali au însoțit pe regina călare. 10,000 de soldați din toate armele au făcut spalier d'alungul drumului frumos împodobit (distanță de 2 mile.) În biserică, regina a fost încongiurată de 32 de membrii din familia sa și de 16 regi, regine și principii moștenitori din Europa.

Academia Română a ținut vineri ședință publică. Au citit: Dl B. P. Hașdeu: Despre cuvintele Romani și Autina din «Magnum Etymologicum Romaniae.» Dl V. A. Urechia: Note și documente istorice despre Slobozii. Dl A. Odobescu: Despre tava inedită de argint din tezaurul descoperit la Conțești.

Petrecere de vără. *La Teuș* tinerimea română din pregiurime, grupată cu cetățenii români de acolo, va da la 11 iulie n. o petrecere de vără în bercul granițerilor, eventual în grădina de vără a dlui Sam. Löwe. Venitul este destinat pentru ajutorarea ambelor școle gr. c. din localitate. În fruntea comitetului stau dnii Ștefan Crișan president, Efrem Rațiu cassar și Ștefan Bretoiu controlor.

Un principe elegant. Aflăm din Londra că în trecuturile zile se arangiasă în folosul seracilor o serbare cu un bazar, care fu onorat de prezența principelui de Wales. La bufet funcționau cele mai frumoase dămine și domnișore ale societății. Principele de Wales se adresă la ușa din ele, o domnișoră încântătoare anume Hilda Burnow și i duse: »Nu cunosc prețurile bufetului; ar fi cu putință să-mi dai o cescă de ceaiu pentru o guineă?» Indată după aceste cuvinte, principele se vedu încungiurat de câte-și 64 vândătoare ale bufetului, presintând fiecare cu multă grație câte o cescă de ceaiu, principele observă suridend: »Cu atât ceaiu aș inecă tot organismul meu, dar să facem un compromis, mănțin prețul, dar dați-mi voe aluă din fiecare cescă numai câte o linguriță.« Cu mare răbdare principele se duse dela o damă la alta, sorbind 64 lingurițe de ceaiu, plătindu-le cu câte o guineă.

Sgărceția pedepsită. La 8 iunie sosise la o baie renumită și atracțiosă în Austria, o dămnă dela Viena, însoțită de două nepote ale ei. Tacsă băii este cam mare, înse personalul de serviciu care însoțește pe stăpâniilei se este scutit de plata tacsă. Dămnă vieneză, voind să facă economii, înscrise în lista persoanelor numai numele ei cu adaogire: »însoțită de două cameriere.« La această nu se putea obiectă nimic, înse consecința operațiunii economice nu întârziă a se aretă într'un chip umilitor și neplăcut. Dămnă vieneză cu nepotele sale, câte trele în toalete strălucite se înfașară în sală și ocupară locuri în rândul dăntău; după câte-va minute veni la dănsa comisarul băii și-i duse: Imi pare foarte reu, dămnă mea, dar după statutele noastre toate persoanele de clasa servitorilor sânt escluse din reuniunile noastre. Purpurii de rușine dămnăle câte-și trele se grăbiră a părăsi sala și a doua și plecară la Viena.

Necrolôge. *Cornelia Cîrlea* n. Bașota, soția dlui M. Cîrlea, notar public în Abrud, a înțetat din viață acolo la 17 iunie, în etatea de 24. — *Irimie Eremia Popa*, negustor și econom de frunte în Săcele, a înțetat din viață la 19 iunie, în etate de 90 de ani. — *Ioan Romanțai de Romanța*, preot gr. c. în Sindu, a murit la 10 iunie, în etate de 78 ani. — *Silviu Boldea* n. *Ivanescu*, soția preotului Pavel Boldea din Borloveniu-vechiu a repausat în etate de 22 ani.

Ghicitore de șac.

De Matilda Popa.

		tun-	mi	fla-	tat!				
	dau	se	Oh!	ci	rat!	rea			
	Si-a-	se-	su-	in-	am	ni-			
	in	nu-	in	ce-	do-	ti-	Po-	ri,	
ne	doi	tesc	len-	tin-	tii	mu-	a-	te-a	me:
tind	mai	mi-	ochi	ce-	ga	tia	ne,	ti	ca-
I-	șop-	sen-	mor-	Se-	cu	ci	și		
	cand	mi	ne	Se	sul	iese			
	mi	a'ud	gla-	pa-	spu-	cru-			
		na	va	cel	tra-				

Se pôte deslegă după promenada calului. Terminul de deslegare e 10 iulie. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitorei de puncte din nr. 11:

R
t o c
l i m b ă
R o m ă n i a
n a n a ș
t i r
a

Deslegare bună ni-au sosit dela dșorele Ștefania Pop, Otilia Gogonea și Alesandrina Popescu. Premiul l'a dabândit dra Alesandrina Popescu.

Călindarul săptămânei.

Diaua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Duminea 3. Ev. dela Mateiu c. 6, gl. 2, a învierii 3.	
Duminea	14 Prof. Eliseu	26 Ieremia
Luni	15 Prof. Amos	27 Ladislau
Martș	16 Mart. Tihon	28 Iosua
Mercuri	17 Mart. Emanoil	29 (†) Petru și P.
Joi	18 Mart. Leontie	30 Teodosiu
Vineri	19 Ap. Iuda frat. Domn.	1 Iuliu Teobald
Sâmbătă	20 Par. Metodi	2 Cerc. Mariei

A v i s !

Semestrul prim se va incheia cu nr. 26. Rugăm pe aceia a căror abonamente vor espiră atunci, să binevoescă a le înnoi de timpuriu, căci numai cu abonamente plătite regulat înainte putem să sustinem foia.

Cei ce încă nu ș-au achitat abonamentele, binevoescă a-și refui datoră până la finele lunei, plătind pe viitor înainte, căci în cazul contrar li se va sistă espedarea.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hùgel în Oradea-mare.